

S P R A W O Z D A N I E

**z realizacji Strategii rozwiązywania
problemów społecznych
w Gminie Miasto Świdnica na lata 2011-2018**

w 2011 roku

I. Wprowadzenie

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2011-2018 określa główne kierunki i priorytety polityki społecznej Miasta oraz tworzy system działań podejmowanych w celu przewyższania problemów społecznych występujących i mogących pojawić się w Gminie Miasto Świdnica oraz zaspokajania różnorodnych potrzeb i oczekiwań w tym zakresie. Stanowi dokument bazowy, w odniesieniu do którego konstruowane są lokalne programy profilaktyczne i naprawcze oraz projekty z zakresu polityki społecznej, realizowane przez Miasto, we współpracy z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Zawarte w Strategii zidentyfikowane problemy i działania służące ich wyeliminowaniu zostały wypracowane przez zespoły zadaniowe złożone z przedstawicieli organizacji i instytucji oraz specjalistów zawodowo związanych z tematyką objętą Strategią, w następujących obszarach tematycznych:

- Bezpieczna rodzina;
- Osoby w wieku senioralnym, niepełnosprawne i chore;
- Rynek pracy i edukacja;
- Jakość życia mieszkańców Świdnicy.

Przyjęte cele szczegółowe i zadania mają służyć osiągnięciu celu strategicznego: „Wzmocnienie rodziny, jako fundamentu społeczności”, poprzez poprawę warunków życia mieszkańców Świdnicy oraz tworzenie możliwości aktywnego udziału rodzin w życiu społeczności lokalnej.

W realizację zadań ujętych w Strategii zaangażowane są miejskie i powiatowe instytucje, w tym: Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Świdnicki Ośrodek Kultury, Młodzieżowy Dom Kultury, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz działające na rzecz mieszkańców Świdnicy organizacje pozarządowe.

Strategia realizowana jest na podstawie uchwały nr VII/46/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2011-2018”. Bezpośredni nadzór nad prawidłowym procesem wdrażania Strategii powierzono Prezydentowi Miasta Świdnicy, a koordynowanie, monitorowanie i ewaluację Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Świdnicy.

II. Realizacja Strategii w 2011 roku

Cel szczegółowy 1.

Rozwój systemu wsparcia rodzin

- **zapewnienie dostępności pomocy psychologicznej**
  - Urząd Miejski zlecił:
    - ⇒ Fundacji Centrum Praw Kobiet z Wrocławia, w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację zadania „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania”, udzielającego pomocy i wsparcia mieszkańcom Świdnicy, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej wynikającej z doświadczania przemocy fizycznej, seksualnej, psychicznej, ekonomicznej, instytucjonalnej w różnych obszarach życia oraz doświadczających dyskryminacji – 170 godz., 63 osoby;

⇒ udzielanie poradnictwa psychologicznego w każdej miejskiej szkole: 5 podstawowych i 4 gimnazjach, w ramach konsultacji indywidualnych oraz zajęć grupowych dla społeczności szkolnej, tj. uczniów i ich opiekunów, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dla nauczycieli:

- 3.288,5 godz. konsultacji,
- 3.850 konsultacji indywidualnych, w tym udzielonych: uczniom – 1.485 osób, rodzicom i opiekunom – 745 osób, nauczycielom – 1.024 osoby,
- konsultacje grupowe, w tym udzielone: uczniom – 4.022 osoby, rodzicom i opiekunom – 321 osób, nauczycielom – 169 osób.

• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił:

⇒ realizację pomocy psychologicznej podczas dyżurów psychologa cywilnego i policjanta w Komendzie Powiatowej Policji w ramach „Niebieskiego Popołudnia”, dla osób pokrzywdzonych w wyniku przestępstwa, z problemami dotyczącymi przemocy i uzależnień, rodziców i opiekunów osób nieletnich sprawiających problemy wychowawcze, nauczycieli i pedagogów w zakresie przeciwdziałania patologicznym zachowaniom nieletnich – 99 osób, w tym 11 niepełnoletnich;

⇒ udzielanie konsultacji i prowadzenie grup wsparcia w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej certyfikowanemu specjalście psychoterapii uzależnienia od narkotyków – konsultacji udzielono 349 osobom, w tym 145 kobietom, 204 mężczyznom, w zakresie:

- narkomanii – 255 konsultacji,
- alkoholizmu – 130 konsultacji,
- lekomanii – 10 konsultacji,
- uzależnień niechemicznych – 51 konsultacji,
- współuzależnienia – 74 konsultacje,
- przemocy – 21 konsultacji,
- problemów wychowawczych – 44 konsultacje,
- interwencji kryzysowej – 22 konsultacje,
- Dorosłym Dzieciom Alkoholików – 23 konsultacje;

⇒ udzielanie porad i wsparcia w zakresie uzależnień firmie Gabinet Psychoterapii Uzależnień i Współuzależnienia:

- klientom Ośrodka skierowanym przez pracowników udzielono 134 konsultacje, 90 osobom, z czego:

- 40 osób zostało zmotywowanych do leczenia w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia,
- 3 osoby systematycznie uczestniczą w Grupie Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej,
- 2 osoby zostały skierowane na leczenie stacjonarne,
- 12 osób podjęło leczenie,

- w ramach terapii prowadzonej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 206 porad, 77 osobom, w tym w zakresie:

- przemocy – 116 porad, 3 osobom,
- współuzależnienia i przemocy – 110 porad, 37 osobom,
- uzależnienia – 55 porad (w tym od hazardu – 3 porady), 26 osobom (w tym od hazardu – 3 osobom),
- w Grupie Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej uczestniczyło 9 osób.

⇒ udzielanie poradnictwa, wsparcia i konsultacji, w ramach obowiązków służbowych, przez psychologa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- klientom Domu Dziennego Pobytu „Przystań” i ich rodzin – 150 konsultacji,

- klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 288 konsultacji w ramach pierwszego kontaktu, w tym porady:

- w zakresie problemów związanych z uzależnieniem – 95 konsultacji,

- w zakresie problemów związanych z przemocą domową – 101 konsultacji,
- w zakresie problemów wychowawczych – 74 konsultacje,
- związane z chorobą psychiczną – 76 konsultacji,
- w zakresie bezdomności – 11 konsultacji,
- w zakresie bezrobocia – 141 konsultacji,
- w zakresie problemów seksualnych – 19 konsultacji,
- w zakresie problemów małżeńskich – 54 konsultacje,
- w zakresie problemów dotyczących niepełnosprawności – 127 konsultacji,
- związane z wizytą domową – 120 konsultacji,
- w ramach interwencji kryzysowej realizowanej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej – 135 konsultacji w ramach pierwszego kontaktu, w tym porady:
  - w zakresie problemów związanych z uzależnieniem – 29 konsultacji,
  - w zakresie problemów związanych z przemocą domową – 39 konsultacji,
  - w zakresie problemów wychowawczych – 56 konsultacji,
  - związane z chorobą psychiczną – 44 konsultacje,
  - w zakresie bezdomności – 2 konsultacje,
  - w zakresie problemów seksualnych – 9 konsultacji,
  - w zakresie problemów małżeńskich – 49 konsultacji,
  - w zakresie problemów dotyczących niepełnosprawności – 27 konsultacji,
- w ramach terapii indywidualnej – 34 podopiecznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 12 podopiecznym Domu Dziennego Pobytu „Przystań”, 6 klientom Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie udzielił porad:
  - psychologicznych – 152 osobom,
  - psychologicznych w ramach działania „Media Zaufania” – 43 osobom,
  - w zakresie problemów wychowawczych – 303 osobom,
  - w zakresie problemów związanych z uzależnieniem – 401 osobom,
  - w zakresie problemów związanych ze współuzależnieniem – 153 osobom,
  - w zakresie problemów związanych z przemocą domową – 320 osobom.

➤ **zapewnienie dostępności pomocy prawnej**

- Urząd Miejski zlecił Fundacji Centrum Praw Kobiet z Wrocławia, w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację zadania „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania”, udzielającego pomocy i wsparcia mieszkańcom Świdnicy, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej wynikającej z doświadczania przemocy fizycznej, seksualnej, psychicznej, ekonomicznej, instytucjonalnej w różnych obszarach życia oraz doświadczających dyskryminacji – 172 godz., 109 osób.
- radca prawny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielał porad klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skierowanym przez pracownika Ośrodka, w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej – 104 konsultacje.
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej, przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie udzielił porad prawnych:
  - 242 osobom, w tym 20 porad w zakresie problemów związanych z przemocą,
  - w ramach działania „Media Zaufania” – 44 osobom.
- Punkt Informacji Prawnej i Obywatelskiej udzielał porad w zakresie problemów mieszkaniowych, pracy, bezrobocia, ubezpieczenia społecznego, problemów związanych z funkcjonowaniem rodziny (alimenty, ojcostwo, stosunki majątkowe małżonków, zasiłki i świadczenia na dzieci, rozwód a separacja i in.).
- Biuro Porad Obywatelskich udzielał porad w zakresie spraw rodzinnych (alimenty, podziały majątku), mieszkaniowych (zadłużenia, wynajem, zaleganie z opłatami, sprawy spadkowe),

świadczeń z ubezpieczenia społecznego, świadczeń socjalnych (kryteria udzielania pomocy, pomoc rzeczowa i materialna), zatrudnienia (kodeks pracy, rodzaje zatrudnienia, prawa kobiet w ciąży), bezrobocia (doradztwo w zakresie formułowania CV, aktywne formy poszukiwania pracy), procedury administracyjnej, cywilnej i karnej.

- Poradnictwo udzielał radca prawny w siedzibie Parafii NMP Królowej Polski.
- Prokuratura Rejonowa udzieliła nieodpłatnie porad prawnych 81 osobom, w tym 12 osobom w ramach „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”.

➤ **działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie wspierania rodziny**

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej na stronach: www.mops.swidnica.pl umieszcza, na bieżąco aktualizowane, informacje:

- o miejscach i formach pomocy, zawierające dane teleadresowe, informacje o sposobie kontaktu, czasie i miejscu, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz o jego zakresie – w zakładce Pomoc specjalistyczna,

- o działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju – w zakładce Aktualności.

- Sąd Rejonowy w Świdnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich:

- uczestniczył w akcji „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw”, udzielając informacji o funkcjonujących w Mieście poradniach i punktach udzielających profesjonalnej pomocy, realizowanej przez kuratorów sądowych zawodowych,

- realizował przyjęcia interesantów przez Przewodniczącą Wydziału dwa razy w tygodniu – 50-60 osób.

- Prokuratura Rejonowa:

- udzielała porad prawnych w ramach „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw” w siedzibie Prokuratury, Centrum Interwencji Kryzysowej i Centrum Praw Kobiet,

- realizowała dyżury prokuratorów – udzielanie porad prawnych i informacji o miejscach specjalizujących się w udzielaniu pomocy, w tym psychologicznej i medycznej,

- uczestniczyła w akcji „Międzynarodowy Dzień Mediacji” – spotkania z mediatorem dla osób, które chcą rozwiązywać konflikty metodą mediacji.

➤ **koordynacja działań na rzecz rozwoju systemu wsparcia rodziny**

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

⇒ przygotował i koordynował realizację gminnych programów:

- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2011, w zakresie działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i zapobiegawczych zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu oraz problemów narkomanii, szkód zdrowotnych i społecznych wywołanych uzależnieniami,

- przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2015, w zakresie budowy spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ograniczania problemu,

- profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodzina na lata 2011-2012, w zakresie wsparcia rodzin w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

⇒ utworzył zespoły zadaniowe o charakterze doradczym i inicjatywnym:

- ds. Wolontariatu oraz Centrum Informacji dla Seniorów,

- ds. Reintegracji Zawodowej i Współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy,

- ds. Rodziny,

- ds. Osób Bezdomnych,

- ds. Zdrowia Psychicznego,

- ds. Mieszkania Chronionego;

⇒ wspierał grupy zawodowe realizujące zadania na rzecz wspierania rodziny:

- zlecił realizację superwizji dla psychologów zatrudnionych w szkołach podstawowych, gimnazjach i Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – 10 uczestników.

• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

⇒ koordynowało działania placówek realizujących zadania w zakresie organizowania opieki zastępczej na rzecz dzieci umieszczanych poza rodziną biologiczną, poprzez organizowanie form edukacyjnych:

- spotkania przedstawicieli placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków pomocy społecznej i sądu w sprawie opieki nad dzieckiem w powiecie świdnickim – 11 uczestników,

- spotkania pracowników PCPR i Domu Dziecka w Bystrzycy w sprawie dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 7 uczestników,

- konferencji z okazji Dnia Pracownika Socjalnego „Pomoc społeczna a współczesna rodzina” – ok. 130 uczestników,

- szkolenia dla pracowników PCPR i placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 34 uczestników,

- szkolenia dla pracowników PCPR, ośrodków pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych, w zakresie procedury umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 24 uczestników.

➤ **działania wspierające rodziny zastępcze**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało:

- szkolenie dla zawodowych rodzin zastępczych w zakresie postępowania z dziećmi po doznany urazie psychicznych, w tym molestowaniu seksualnym – 24 uczestników,

- spotkanie Dyrektora PCPR i Wicestarosty z zawodowymi rodzinami zastępczymi, w zakresie obecnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną – 24 uczestników,

- festyn z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego dla niespokrewnionych rodzin zastępczych – 114 uczestników, w tym 67 dzieci,

- cykl spotkań szkoleniowych dla zawodowych rodzin zastępczych, z zajęciami socjoterapeutycznymi dla dzieci przebywających w tych rodzinach, w ramach środków pozyskanych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – 98 uczestników, w tym 66 dzieci.

➤ **działania edukacyjne i wspierające w zakresie kwestii wychowawczych**

• Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

⇒ zlecił realizację programu profilaktycznego „Szkoła dla rodziców” realizowanego w oparciu o koncepcję wychowania bez porażek T. Gordona „Wychowanie bez porażek”, A. Faber, E. Mazlish „Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły”, J. Sakowskiej „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. Program ukończyły 23 osoby, w tym 3 mężczyźni;

⇒ uczestniczył w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” mającej na celu ukazywanie wartości rodzinnych w życiu osobistym człowieka, jak przekazywanie tradycji, wspólne świętowanie i spędzanie wolnego czasu.

• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

⇒ realizowało program treningu kompetencji i umiejętności rodzicielskich, przeznaczony dla rodziców objętych wsparciem Ośrodka Interwencji Kryzysowej – 6 uczestników;

⇒ przystąpiło, w ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej, do Koalicji na Rzecz Profilaktyki Krzywdzenia Małych Dzieci.

➤ **działania integrujące rodziny**

Miejskie szkoły podstawowe i gimnazja realizowały działania adresowane do społeczności szkolnej, m.in.:

- rodzinne i integracyjne festyny klasowe, szkolne i parafialne,
- rodzinne sportowe potyczki,
- rodzinne konkursy przedmiotowe (język polski, matematyka),
- kiermasze charytatywne,
- wyjazdowe wycieczki klasowe i rodzinne.

➤ **formy opieki i wsparcia dla dzieci i rodzin mających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**

Urząd Miejski, w wyniku przeprowadzenia otwartych konkursów ofert, na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecił realizację zadań:

⇒ „Prowadzenie świetlic środowiskowych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”:

- Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, w ramach Świetlicy Profilaktyczno Wychowawczej „Oratorium” – 75 dzieci,
- Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Centrum Przyjaźni Dziecięcej, w ramach Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży – 60 dzieci,
- Fundacji Ziemi Świdnickiej Na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy „SKSK”, w ramach Świetlic Środowiskowych Osiedlowych Klubów Integracyjnych „Zawiszów” i „Jagiellońska” – 45 dzieci,
- Caritas Diecezji Świdnickiej, w ramach Świetlicy Socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – 25 dzieci.

Świetlice środowiskowe uczestniczą w procesie wychowywania dzieci wraz z rodziną oraz szkołą, pod opieką m.in. pedagogów, psychologów, socjoterapeutów, nauczycieli przedmiotowych. Zapewniają wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych i twórczych o różnym charakterze, realizują zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, pomoc socjalną i dożywianie;

⇒ „Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie” Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”:

- zapewniono schronienie i wsparcie 9 osobom (3 dorosłe, 6 dzieci) przez okres od 3 do 9 miesięcy – 1.680 osobodni,
- udzielono 16 porad w ramach wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- zgłoszono 1 dziecko do Sądu Rodzinnego, które umieszczone zostało w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

➤ **usprawnienie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

- zarządzeniem nr 0050-247/2011 Prezydenta Miasta Świdnicy z dnia 7 września 2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Świdnicy, na podstawie uchwały nr VII/48/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W skład Zespołu weszli przedstawiciele instytucji związanych z realizacją zadań na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym lub środowisku: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej, Straży Miejskiej, SP ZOZ Regionalnego Szpitala Specjalistycznego „LATAWIEC” i Powiatowego Pogotowia Ratunkowego, Urzędu Miejskiego, Sądu Rejonowego i organizacji pozarządowej. W ramach zadań realizowanych przez Zespół:

- wpłynęło 11 Niebieskich Kart – A (1-sza Karta wpłynęła 7 listopada 2011 r.), wszczynających procedurę, w których dokumentuje się zgłoszoną sytuację, co zastano na miejscu oraz jakie działania podjęto,
- członkowie grup roboczych wypełnili 6 Niebieskich Kart – C, sporządzanych w obecności zaproszonej osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zakresie analizy sytuacji rodziny,
- członkowie grup roboczych wypełnili 4 Niebieskie Karty – D, sporządzane w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.
- Prokuratura Rejonowa prowadziła postępowania wobec 72 sprawców przemocy, w tym:
  - wobec 16 sprawców zastosowano nieizolacyjne środki zapobiegawcze, m.in. dozór Policji (obowiązek stawiennictwa w Komisariacie Policji miejsca zamieszkania), zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego oraz utrzymywania z nim bezpośrednich kontaktów, nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym,
  - wobec 11 sprawców zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

➤ **dostępność terapii dla osób doznających przemocy i sprawców przemocy**

Urząd Miejski zlecił SP ZOZ Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizację w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy programu „Prowadzenie terapii dla mieszkańców Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy, w oparciu o profesjonalny program”, w ramach którego sfinansowano pracę specjalistów w zakresie świadczeń realizowanych w programie ponadpodstawowym – niefinansowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w formie zadań:

- Praca nad Złością, terapia grupowa – 12-21 osób,
- Terapia dla osób doświadczających przemocy domowej, terapia grupowa – 9 osób,
- Terapia indywidualna dla osób doświadczających przemocy domowej i dla rodziców osób uzależnionych – 19 osób,
- Grupy Treningu Asertywności dla Osób Doświadczających Przemocy – 15 osób.

➤ **szkolenia specjalistycznych służb zawodowo stykających się z przemocą w rodzinie**

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił realizację:
  - warsztatów „Trening Pewności Siebie” przygotowujących psychologów i pedagogów szkolnych do samodzielnego realizowania treningów na rzecz dzieci-ofiar przemocy rówieśniczej – 21 uczestników,
  - seminarium na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego – 12 osób,
  - szkolenia w zakresie prawnych aspektów i instrumentów według znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – 19 uczestników, w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – 12 osób, SP ZOZ Powiatowe Pogotowie Ratunkowe – 2 osoby, Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia – 1 osoba, Komenda Powiatowa Policji – 2 osoby, Sąd Rejonowy – 2 osoby,
  - warsztatów „Trening Zastępowania Agresji” dla nauczycieli i pedagogów, realizowanych w ramach projektu „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”, Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej” – 26 osób.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało spotkania warsztatowe:
  - „Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci” dla pracowników przedszkoli i żłobków – 23 uczestników,
  - „Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci” dla pracowników zakładów opieki zdrowotnej – 14 uczestników.

Cel szczegółowy 2.

Rozwój systemu wsparcia dla osób w wieku senioralnym, niepełnosprawnych i chorych

➤ aktywizacja seniorów i osób niepełnosprawnych do podejmowania wszelkich form aktywności fizycznej i psychicznej

• Dom Dziennego Pobytu „Przystań”, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizował dla podopiecznych i seniorów ze Świdnicy:

- zajęcia aktywizujące: plastyczne, muzykoterapii, kulinarne, florystyczne, aktywizująco-ruchowe w ramach Dni Otwartych, warsztaty teatralne, seanse filmowe, Przedpołudniowe Spotkania z Poezją, letnie warsztaty pantomima 2011, Turniej Tenisa Stołowego, z udziałem podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, turnieje sportowe z Seminarium Duchownym z okazji obchodów Światowego Dnia Zdrowia,

- działania podtrzymujące więzi społeczne: Katechezy przy udziale Seminarium Duchownego w Świdnicy, zabawy i biesiady, spotkania integracyjne i okolicznościowe,

- program Integracji Międzypokoleniowej i łamanie stereotypów: jasełka i wizyty podopiecznych szkół i przedszkoli, spotkania z uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej w Mokrzeszowie,

- zaangażował wolontariuszy w pracę na rzecz seniorów – zawarto 10 porozumień,

- działania kształtujące pozytywny wizerunek osób starszych, aktywnych fizycznie, psychicznie i społecznie:

- artykuły prasowe dotyczące działalności Domu Dziennego Pobytu „Przystań” – 100,
- kampanie medialne – 79.

• Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku realizował dla podopiecznych i seniorów ze Świdnicy zajęcia aktywizujące:

- warsztatowe w grupach, m.in. językowe, taneczne, śpiewu, brydża, psychologiczne, komputerowe, plastyczne, artystyczne – 1 x w tygodniu dla grupy 15 osobowej,
- wykłady 1 x w miesiącu,
- wycieczki turystyczne – 8,
- spotkania okolicznościowe – 3 i ogrodowe spotkania integracyjne – 2,
- Uniwersjadę sportowo-rekreacyjną seniorów – ok. 130 uczestników,
- Przegląd Piosenki – 186 uczestników.

• Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych realizował działania podtrzymujące więzi społeczne:

- Biesiadę u Babuni i Dziadunia pod hasłem „Nowoczesny senior” dla świdnickich seniorów, w tym podopiecznych Domu Dziennego Pobytu „Przystań”, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej, Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Uniwersytetu Trzeciego Wieku,

- Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych w formie warsztatów integracyjno-plastycznych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, fizycznie i z chorobą psychiczną, zrzeszonych m.in. w Środowiskowym Domu Samopomocy, Domu Pomocy Społecznej w Jaskulinie,

- Konferencję Biblioterapii „Sztuka i jej walory terapeutyczne” realizowaną we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną, z udziałem podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mokrzeszowie, Domu Pomocy Społecznej w Świebodzicach.

• Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdnicy zorganizowało „Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną” – powiatową imprezę plenerową, promującą możliwości, umiejętności i osiągnięcia osób z niepełnosprawnością intelektualną, w formie przemarszu ulicami Miasta, happeningu, prezentacji i części artystycznej.

➤ działania w zakresie promocji zdrowia na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych

• Dom Dziennego Pobytu „Przystań”, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zrealizował dla podopiecznych i seniorów ze Świdnicy:

- Akademię Promocji Zdrowia, w zakresie relaksacji,
- pogadanki i prezentacje, w tym m.in.: Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, na temat cukrzycy, nadciśnienia tętniczego, Światowy Dzień bez Papierosa, Światowy Dzień Chorych na Osteoporozę, Światowy Dzień Serca, Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego, Światowy Dzień Chorych na Alzheimera, Zaburzenia depresyjne,
- profilaktyczne badania słuchu,
- zabiegi fizjoterapeutyczne: laser, solux, elektroterapia, magnetron, masaż suchy, ćwiczenia indywidualne, ćwiczenia bierne, ćwiczenia w obciążeniu, ćwiczenia ergometryczne, ćwiczenia czynne – 6.540 zabiegów,
- szkolenie dla nieformalnych opiekunów osób starszych „Jak opiekować się osobą starszą w domu”.
- Świdnicki Uniwersytet Trzeciego Wieku realizował dla podopiecznych i seniorów ze Świdnicy programy profilaktyki i promocji zdrowia seniorów:
  - gimnastyka w wodzie – 20 osób,
  - badania profilaktyczne z zakresu schorzeń narządów wzroku, onkologicznych z nauką samobadania i chirurgiczno-ortopedycznych – 20 osób,
  - wykład dr E. Kilar „Profilaktyka schorzeń nowotworowych”.
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych przeprowadził zajęcia edukacyjne dla pensjonariuszy Domu Dziennego Pobytu „Przystań” w zakresie zasad udzielania I pomocy w typowych dla wieku senioralnego stanach zagrożenia zdrowia i/lub życia oraz technik masażu relaksacyjnego.
- Starostwo Powiatowe w ramach upowszechniania wiedzy o czynnikach warunkujących prawidłowy stan zdrowia przeprowadziło akcje profilaktyczne w zakresie badań przesiewowych – oznaczenie poziomu cukru we krwi, cholesterolu, ciśnienia tętniczego krwi, realizowane podczas imprez m.in. „Dzień Kobiet” w Teatrze Miejskim, „Zdrowa Rodzina” w NZOZ „Eskulap” Sp. z o.o., w ramach Targów „Zdrowie ma smak” – Dni Promocji Żywności Prozdrowotnej i Regionalnej w Świdnicy, dożynek organizowanych w gminach powiatu, akcji „Expo – Zdrowie”, „Jubileuszowa Fiesta” w Rynku w Świdnicy.

➤ **organizowanie form opiekuńczych**

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował:
  - ⇒ usługi opiekuńcze świadczone w mieszkaniu podopiecznego, przez opiekunów zatrudnionych w Polskim Komitecie Pomocy Społecznej, w formie zapewnienia podstawowej pielęgnacji, pomocy w przygotowywaniu i podawaniu posiłków, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspierania procesu leczenia, podtrzymywania aktywności społecznej, załatwiania spraw urzędowych, na rzecz 232 rodzin (246 osób w tych rodzinach);
  - ⇒ specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w mieszkaniu podopiecznego, przez opiekunów zatrudnionych w Caritas Diecezji Świdnickiej, poprzez leczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, na rzecz 15 rodzin (16 osób w tych rodzinach);
  - ⇒ wsparcie w ramach mieszkania chronionego uruchomionego we wrześniu 2011 r., przeznaczonego dla nie mniej niż trzech osób, mieszkańców Świdnicy, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają całodobowej opieki – 2 osoby.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało wsparcie w ramach:
  - ⇒ mieszkania chronionego przeznaczonego dla usamodzielniających się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych – 8 osób,
  - ⇒ zakładu opiekuńczo-leczniczego w NZOZ „Mikulicz” w Świebodzicach dysponującego 30 miejscami, w tym kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia opiewał na 18 miejsc (okres oczekiwania na miejsce wynosi ok. 60 dni),
  - ⇒ hospicjum stacjonarnego w NZOZ „Mikulicz” w Świebodzicach dysponującego 8 łózkami, w tym kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia opiewał na 5,5 miejsca,

⇒ podjęcia próby utworzenia zakładu opiekuńczo-leczniczego na terenie Regionalnego Specjalistycznego Szpitala „Latawiec” w Świdnicy przez inwestora zewnętrznego – odmowa Dyrektora DOW NFZ we Wrocławiu.

• Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” zapewnia opiekę domową nad osobami w terminalnej fazie choroby nowotworowej i wsparcie rodzinom osób chorych:

- 175 osób skorzystało ze wsparcia, w tym: 144 mieszkańców Świdnicy, 146 osób nowoprzyjętych,

- wizyty domowe lekarza – 202,

- porady udzielone przez lekarza rodzinom chorych w siedzibie Towarzystwa – 156,

- wizyty domowe pielęgniarek – 1.123,

- wypożyczanie sprzętu medyczo-rehabilitacyjnego – 168 osób.

• Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Świdnicy realizuje zadania w zakresie usprawniania ruchowego, uspołeczniania, usamodzielniania i integracji ze środowiskiem dzieci, młodzieży i osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężonymi kalectwami w ramach placówek:

- Środowiskowego Domu Samopomocy przeznaczonego dla 30 osób,

- Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego,

- Warsztatu Terapii Zajęciowej dla 40 uczestników.

➤ **zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną, poprzez formy pracy społecznej i samopomocy**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi Centrum Wolontariatu, w ramach którego:

- przeszkolono 82 wolontariuszy,

- zawarto porozumienia z 78 wolontariuszami,

- 94 osoby skorzystały z pracy wolontariuszy.

➤ **dostępność rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego**

• miejsca wypożyczające nieodpłatnie sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Świdnickiej – wypożyczalnia sprzętu dla pacjentów zadeklarowanych do usług w NZOZ Caritas Diecezji Świdnickiej,

- Stowarzyszenie Maltańska Służba Medyczna – wypożyczalnia sprzętu na pisemną prośbę, po uzyskaniu aprobaty Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,

- Parafia Ewangelicko-Augsburska w Świdnicy – wypożyczalnia sprzętu na podstawie zaświadczenia lekarskiego,

- Świdnickie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych – wypożyczalnia sprzętu na podstawie umowy, po wpłaceniu kaucji zwrotnej w wysokości 50 zł,

- Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” – wypożyczalnia sprzętu pacjentom Towarzystwa.

• podmioty zapewniające dostęp do rehabilitacji, sprzętu, sal rehabilitacyjnych i specjalistów:

- NZOZ „Eskulap” Sp. z o.o. w Świdnicy,

- NZOZ „Medyk” Sp. z o.o. w Świdnicy,

- NZOZ „BHMed” Sp. z o.o. w Świdnicy,

- NZOZ Caritas Diecezji Świdnickiej,

- NZOZ „Raj-Med” w Świdnicy,

- NZOZ „Marconi” w Świdnicy,

- Centrum Rehabilitacji „Promyk” w Świebodzicach,

- Centrum Rehabilitacji i Medycyny Fizykalnej „Helios” w Szegomiu.

➤ **poprawa koordynacji działań w zakresie terapii uzależnień i współuzależnienia**

- Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy:
  - sporządziła 143 skierowania na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu leczenia (wobec 81 osób), biegli sądowi wydali 41 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
  - sporządziła 52 wnioski do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:
    - w warunkach stacjonarnych – 17,
    - w warunkach ambulatoryjnych – 11,
    - bez wskazania zakładu lecznictwa – 10,
    - bez opinii biegłego (gdy osoba nie zgłosiła się na badanie bez wskazania przyczyny) – 14,
  - wydała 104 postanowienia w sprawie wydania pozytywnej opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałą Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 31 stycznia 1997 r. z późn. zm.
- Urząd Miejski kontynuował inwestycję, której celem jest realizacja jednego z podstawowych założeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych i ich rodzin. Oferta poradni rozszerzona będzie o terapię dla osób uwikłanych w problemy uzależnień również od innych środków psychoaktywnych. Zadania finansowane będą w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zakończenie inwestycji i rozpoczęcie funkcjonowania poradni przewiduje się w połowie 2012 r.

➤ **dostępność terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych**

- Urząd Miejski zlecił SP ZOZ Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizację w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy programu „Prowadzenie terapii dla mieszkańców Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy, w oparciu o profesjonalny program”, w ramach którego sfinansowano pracę specjalistów w zakresie świadczeń realizowanych w programie ponadpodstawowym – niefinansowanym przez Narodowy Fundusz Zdrowia, w formie zadań:
  - Zapobieganie Nawrotom Choroby, terapia grupowa – 15-21 osób,
  - Trening umiejętności służących zdrowieniu, terapia grupowa – 8-16 osób,
  - Grupowy Trening Asertywności dla Uzależnionych – 16 osób,
  - Praca nad odbudowaniem poczucia własnej wartości dla uzależnionych, terapia grupowa – 6-12 osób.
- SP ZOZ Zakład Lecznictwa Odwykowego w Czarnym Borze realizował na rzecz mieszkańców gminy i miasta Świdnicy podstawowe świadczenia medyczne w zakresie leczenia uzależnień, refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia:
  - 6-tygodniowy program terapii uzależnienia od alkoholu w ramach świadczeń całodobowych – 56 osób, z czego program ukończyły 44 osoby,
  - terapię w ramach świadczeń ambulatoryjnych realizowanych przez Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, w której uczestniczyło:
    - 230 osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu,
    - 13 osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem środków psychoaktywnych,
    - 56 osób współuzależnionych.

➤ **działania pomocowe poza terapią, adresowane do osób uzależnionych i ich rodzin**

- Urząd Miejski, w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zlecił realizację zadania „Wspieranie działań mających na celu promocję zdrowego i trzeźwego stylu życia wśród osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin”:

⇒ Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „ACCESS” w formie realizacji zadań w zakresie prowadzenia grup samopomocowych dla osób po terapiach odwykowych, z długoletnim stażem abstynenckim oraz osób współzależniowych, w ramach Klubu Abstynenta otwartego przez 7 dni w tygodniu w godzinach popołudniowych:

- 2 grup samopomocowych AA,
- grupy samopomocowej dla krewnych i przyjaciół alkoholików Al-Anon,
- grupy samopomocowej dla osób cierpiących na uzależnienie od seksu i chorej miłości SLAA,
- grupy samopomocowej dla osób cierpiących na zaburzenia odżywiania AŻ,
- dyżurów członka zarządu, osoby uzależnionej lub współzależnionej.

Średnio tygodniowo w Klubie przebywało ok. 30 osób, w grupach samopomocowych uczestniczył ok. 45 osób, podczas dyżurów udzielone były informacje 3-4 osobom;

⇒ Towarzystwu Pomocy im. Brata Alberta Kołu w Świdnicy, gdzie w ramach działalności Schroniska dla bezdomnych na rzecz podopiecznych Schroniska i ich rodzin realizowane były grupowe i indywidualne zajęcia psychoedukacyjne, prowadzone przez terapeutów:

- adresatami zadania była grupa 100 osób,
- 19 osób ukończyło roczny program,
- 11 osób podejmowało prace dorywcze, z których się wywiązywało,
- 1 osoba uzyskała stałą pracę,
- 9 osób podjęło terapię w programach ambulatoryjnych i stacjonarnych,
- 2 osoby rozpoczęły długoterminową terapię uzależnienia.

- Grupa AA „EMAUS” oferowała wsparcie dla osób cierpiących na uzależnienie od alkoholu.

Cel szczegółowy 3.

Rozwój edukacji i aktywnej polityki zatrudnienia

➤ koordynowanie kierunków szkolnictwa z kierunkami branż na rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy:

- sporządził 12 opinii w oparciu o monitoring deficytowych i nadwyżkowych zawodów, na temat nowych kierunków kształcenia dla szkół z terenu Powiatu Świdnickiego, na podstawie których Powiatowa Rada Zatrudnienia w Świdnicy pozytywnie zaopiniowała kierunki: opiekun medyczny, opiekun osoby starszej, technik bhp i higieny, technik ochrony fizycznej osób i mienia, higienistka stomatologiczna, technik logistyki, technik spedytor i mechanik precyzyjny oraz technik usług fryzjerskich,
- przygotował „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie świdnickim” przekazanych Wydziałowi Oświaty i Wychowania Starostwa Powiatowego w Świdnicy oraz szkołom wyższym i ponadgimnazjalnym z terenu powiatu,
- przeprowadził 47 spotkań doradców zawodowych dla 973 uczniów w 14 szkołach dotyczących funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy, usług i instrumentów rynku pracy, aktualnych danych statystycznych, lokalnego rynku pracy i możliwości zatrudnienia, planowania kariery zawodowej.

➤ promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy

Urząd Miejski realizował:

⇒ „Miejski Program Aktywizacji Bezrobotnych”, w ramach którego dofinansowano zatrudnienie przez lokalnego przedsiębiorcę 2 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, jako bezrobotnych;

⇒ stosowanie ulg i zwolnień od podatku od nieruchomości mających na celu pobudzenie rozwoju gospodarczego gminy (dla przedsiębiorców zatrudniających młodocianych) oraz podnie-

sienie walorów turystycznych gminy (dla przedsiębiorców dokonujących inwestycji w hotelarstwie i gastronomii):

- na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Świdnicy w sprawie przyjęcia „Programu pomocy de mini mis dla wybranych kategorii przedsiębiorców” zwolnienia udzielono 28 przedsiębiorcom,

- na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Świdnicy w sprawie przyjęcia „Programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców dokonujących inwestycji” zwolnienia udzielono 5 przedsiębiorcom;

⇒ wypracowanie zasad pomocy Miasta dla przedsiębiorców w procesie przedinwestycyjnym obejmujących:

- wskazanie propozycji działek inwestycyjnych,

- przygotowanie oferty inwestycyjnej w wybranym języku, zawierającej dane opisowe, graficzne i informacje o dostępności uzbrojenia, kosztach wykonania elementów infrastruktury, eksploatacji urządzeń i prowadzenia przedsiębiorstwa na terenie Świdnicy,

- informację o strukturze i prognozach demograficznych, strukturze bezrobocia, otoczenia biznesowego, potencjalnych podwykonawcach i kooperatorach, ofercie zamieszkania, kształcenia, opieki zdrowotnej i spędzania wolnego czasu, w skali Miasta i regionu,

- informację o dostępnych ulgach i preferencjach w ramach programów pomocowych oraz deklarację pomocy w procesie inwestycyjnym ze strony zaangażowanych w proces urzędów,

- informację o danych teleadresowych i dokumentach niezbędnych w procesie przedinwestycyjnym,

- pomoc w załatwianiu spraw formalno-prawnych w procesie inwestycyjnym i uruchamianiu działalności na terenie Miasta oraz po zakończeniu inwestycji i uruchomieniu działalności.

W 2011 r. odbyły się 3 spotkania z inwestorem, zakończone podpisaniem umowy inwestycyjnej;

⇒ konkurs „Świdnicki Gryf” o nagrodę gospodarczą dla podmiotów wnoszących wkład w rozwój Świdnicy, w kategoriach:

- „Produkt regionalny” – nagrodzono Kongres Regionów realizowany przez Ringier Axel Springer Polska i Urząd Miejski w Świdnicy,

- „Dynamiczny rozwój firmy” – nagrodzono Przedsiębiorstwo Robót Wodnych i Ekologicznych „EKO-WOD” Sp. z o.o.,

- „Innowacyjność” – Nagrodzono Zakład Urządzeń Przemysłowych Tadeusz Badura,

- „Firma społecznej odpowiedzialności biznesu” – nagrodzono Bank BGŻ Oddział w Świdnicy,

- nagrodzono Wybitne Osobistości – Anna Szywała, Mirosław Greber,

- nagroda Świdniczan dla najlepszego pracodawcy – Elektrolux Poland Sp. z o.o.,

- nagroda Świdniczan dla najlepszej firmy świadczącej usługi – Karczma Zagłoba.

➤ **aktywizowanie i motywowanie do podjęcia pracy i promowanie alternatywnych form aktywizacji zawodowej**

• Powiatowy Urząd Pracy:

⇒ podejmował działania aktywizujące zawodowo osoby pozostające bez zatrudnienia w formie:

- Targów Pracy „Wiosna – czas nowych wyzwań” zorganizowanych we współpracy z Sudecką Izbą Przemysłowo-Handlową w Świdnicy w ramach Dnia Przedsiębiorczości i Pracy oraz Dnia Pracy, Przedsiębiorczości i Edukacji,

- grupowych spotkań informacyjnych zorganizowanych we współpracy z Punktem Informacyjnym Funduszy Europejskich w SIPH 3 dla 38 osób chcących otworzyć własną firmę, dotyczących możliwości starania się o przyznanie dotacji PUP oraz Funduszy Europejskich,

- szkolenia „ABC działalności gospodarczej” w ramach projektu „Odkryj swój kapitał” współfinansowanego ze środków unijnych – udział 50 osób,

- kursu „ABC przedsiębiorczości” w ramach środków Funduszu Pracy – udział 20 osób;

⇒ promował alternatywne formy aktywizacji zawodowej, poprzez:

- skierowanie do odbycia stażu 499 osób bezrobotnych, w tym: 250 osób w ramach projektu „Odkryj swój kapitał” współfinansowanego ze środków unijnych i 2 osoby w ramach środków PFRON,
  - skierowanie do pracodawców w ramach refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy 266 osób bezrobotnych na stanowiska utworzone w ramach środków Funduszu Pracy i 9 osób w ramach środków PFRON,
  - skierowanie do pracy w ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych 255 osób bezrobotnych, w tym 105 osób na prace interwencyjne w ramach projektu „Odkryj swój kapitał” współfinansowanego ze środków unijnych,
  - przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej 103 osobom, w tym 63 w ramach projektu „Odkryj swój kapitał” współfinansowanego ze środków unijnych,
  - przyznanie jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej 6 uprawnionym osobom, w ramach środków PFRON;
- ⇒ udzielał doradztwa zawodowego, w ramach którego:
- przeprowadził 4.156 rozmów wstępnych z osobami pozostającymi bez zatrudnienia,
  - udzielił 9.260 porad indywidualnych dla 1.531 osób,
  - udzielił 1.203 informacje indywidualne,
  - udzielił 33 porady grupowe dla 199 osób,
  - udzielił 53 informacje grupowe dla 681 osób,
  - wydał 38 opinii na temat celowości odbycia szkolenia przez wspólnych klientów Powiatowego Urzędu Pracy i Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:
- ⇒ realizował projekt „Uwierz we własne siły” w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w oparciu o kontrakt socjalny – 12 uczestników, w tym 7 kobiet i 5 mężczyzn (1 uczestnik zmarł w trakcie realizacji projektu), w formie:
- cyklu warsztatów:
    - o rozwoju osobistego – 24 godz.,
    - o dobrego zarządzania gospodarstwem domowym – 24 godz.,
    - o kreowania własnego wizerunku wraz z usługą fryzjerską – 12 godz.,
    - o w ramach doradztwa zawodowego, grupowego – 18 godz., indywidualnego – 22 godz.,
    - o pierwszej pomocy przedmedycznej – 8 godz.,
  - podnoszenia lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych w ramach kursów:
    - o „Bukieciarstwo/ogrodnik/florysta” – 2 osoby,
    - o „Profesjonalny sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej z minimum sanitarnym” – 1 osoba,
    - o „Magazynier z obsługą kasy fiskalnej” – 2 osoby,
    - o „Obsługa komputera + logistyka magazynu” – 3 osoby,
    - o „Operator wózków widłowych” – 4 osoby,
  - kursu prawa jazdy kat. B – 30 godz. teorii, 30 godz. zajęć praktycznych, 1 egzamin;
- ⇒ ustalił zasady współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności z powodu pozostawania bez pracy i trudności finansowych, w oparciu o które skierowano 119 osób pozostających bez pracy i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do Powiatowego Urzędu Pracy celem objęcia formami szkoleń aktywizujących lub wskazania ofert pracy, z czego:
- 8 osób podjęło zatrudnienie,
  - 24 osoby zostały wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych z powodu nie stawienia się w Powiatowym Urzędzie Pracy w wyznaczonym terminie,
  - 7 osób odmówiło podjęcia pracy.

➤ **udogodnienia komunikacyjne dla kontynuujących naukę w szkołach wyższych**

Urząd Miejski uczestniczy w organizowaniu udogodnień komunikacyjnych:

⇒ dla uczniów realizujących naukę w Świdnicy:

- zaplanowano przebieg linii komunikacyjnych, rozkładu jazdy i usytuowania przystanków w pobliżu siedziby uczelni,
- wprowadzono bilety okresowe ze zniżką na terenie miejskim i pozamiejskim na wszystkie linie komunikacyjne, z możliwością korzystania nieograniczoną liczbą razy w ciągu doby;

⇒ dla uczniów kontynuujących naukę w uczelniach poza Świdnicą (w Wałbrzychu i Wrocławiu):

- rozplanowano dogodne połączenia autobusowe w dni powszednie i weekendy, realizowane przez przewoźników komercyjnych, z częstotliwością co 20-30 min.

➤ **formy opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego dla dzieci**

Urząd Miejski zlecił, w wyniku przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizację w latach 2010-2012 zadania „Prowadzenie świetlic środowiskowych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”. W 2011 r. zadanie realizowały:

⇒ Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, w ramach Świetlicy Profilaktyczno Wychowawcza „Oratorium” – 75 dzieci,

⇒ Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Centrum Przyjaźni Dziecięcej, w ramach Specjalistycznej Placówki Wsparcia Dziennego dla Dzieci i Młodzieży – 60 dzieci,

⇒ Fundacja Ziemi Świdnickiej Na Rzecz Wspierania Profesjonalnej Pomocy „SKSK”, w ramach Świetlic Środowiskowych Osiedlowych Klubów Integracyjnych „Zawiszów” i „Jagiellońska” – 45 dzieci,

⇒ Caritas Diecezji Świdnickiej, w ramach Świetlicy Socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – 25 dzieci.

Świetlice środowiskowe uczestniczą w procesie wychowywania dzieci wraz z rodziną oraz szkołą, pod opieką m.in. pedagogów, psychologów, socjoterapeutów, nauczycieli przedmiotowych. Zapewniają wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny w formie pozalekcyjnych zajęć sportowych i twórczych o różnym charakterze, realizują zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczne, pomoc socjalną i dożywanie.

➤ **działania wyrównujące szanse edukacyjne i rozwojowe dzieci**

• Urząd Miejski:

⇒ umożliwił dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych kształcenie w ramach miejskich placówek edukacyjnych:

- Miejskiego Przedszkola Integracyjnego nr 16, w ramach czterech grup integracyjnych po dwadzieścioro dzieci (w tym pięścioro o specjalnych potrzebach edukacyjnych) oraz dwóch grup specjalnych po czworo dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz poprzez objęcie wszystkich dzieci wszechstronną terapią psychologiczną, pedagogiczną, logopedyczną i rehabilitacyjną,
- Szkoły Podstawowej nr 1, poprzez realizację nauczania w ramach 11 oddziałów integracyjnych w klasach I-VI,
- Gimnazjum nr 2, poprzez realizację nauczania w ramach 2 oddziałów integracyjnych;

⇒ realizował projekty:

- „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion w Gminie Miasto Świdnica” dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z rodzin o niskich dochodach lub posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, w ramach którego 167 rodzinom użyczono na lata 2010-2013 zestawy komputerowe oraz zapewniono dostęp do Internetu,

- „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”, adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w szczególności usytuowanych w centrum Miasta. W programie

uczestniczyły szkoły podstawowe i gimnazja w Świdnicy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Świdnicki Ośrodek Kultury, Komenda Powiatowa Policji oraz Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji. Obejmował dziewięć zadań:

- zatrudnienie psychologów w czterech szkołach,
- warsztaty „Legal art: teatralne, hip hop, fotograficzne, graffiti,
- prelekcje dla uczniów z zakresu prewencji kryminalnej, prezentacje sprzętu i wyposażenia policyjnego, znakowanie rowerów,
- kontrole sklepów w okolicach szkół w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży nieletnim alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- konkurs ortograficzny dla rodzin,
- konkurs „Razem Bezpieczniej” dla rodzin,
- konkurs „Pomoc przedlekarska”,
- turniej drużyn podwórkowych w piłce nożnej,
- szkolenie dla nauczycieli w zakresie treningu zastępowania agresji.

W konkursach, warsztatach, turnieju piłkarskim dla dzieci i młodzieży wzięło udział ok. 1.500 osób,

- „Indywidualizacja – sposób na sukces ucznia” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, adresowanego do uczniów klas I-III wszystkich świdnickich szkół podstawowych (ok. 750 osób). Zakupiono pomoce dydaktyczne, komputery i inny sprzęt oraz przyrządy gimnastyczne w celu prowadzenia dodatkowych zajęć rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych oraz zajęć wyrównawczych dla dzieci wykazujących problemy w nauce.

- miejskie szkoły podstawowe i gimnazja realizowały:
  - zajęcia pozalekcyjne w różnych dziedzinach wiedzy, profilaktyczne, psychoterapeutyczne, socjoterapeutyczne,
  - diagnozy okresowa problemu, w formie ankiet, rozmów wychowawców,
  - konsultacje nauczycieli, pedagogów i psychologów dla uczniów i rodziców,
  - zajęcia wyrównawcze przedmiotowe.

Cel szczegółowy 4.

Zwiększenie atrakcyjności Świdnicy, jako miejsca do życia

➤ inicjatywy w zakresie zagospodarowania obszarów miejskich na miejsca wypoczynku rodzin

Urząd Miejski realizował zadania:

- „Koncepcja budowy i przebudowy ścieżek rowerowych w Świdnicy”, w ramach którego wybudowano 1.261 mb dwukierunkowej drogi rowerowej o nawierzchni z kostki betonowej i asfaltowej wzdłuż ul. Śląskiej i wzdłuż rzeki Bystrzycy,
- budowa ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci przy placu św. Małgorzaty.

➤ przystosowywanie miejsc publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Urząd Miejski:

⇒ realizował prace związane z przystosowaniem ciągów komunikacyjnych do potrzeb osób niepełnosprawnych:

- zamontowano płytki ostrzegawcze dla osób niewidomych i niedowidzących przed przejściami dla pieszych przy ul. Śląskiej, Równej i przy drodze prowadzącej do Galerii Świdnickiej,
- wykonano lepiej widoczne przejścia dla pieszych z dwukolorowej kostki kamiennej w zabudowie staromiejskiej,
- wyznaczono nowe miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych przy ulicach: Budowlanej, Dąbrowskiego, Komunardów, Prądyńskiego, Riedla i Wróblewskiego,

- utworzono nowe przejście dla pieszych przy szkole podstawowej i gimnazjum przy ul. Marcinkowskiego, wyposażone w sygnalizację dźwiękową;

⇒ wykonał przebudowę budynku przy ul. Długiej 33 z przeznaczeniem na Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych, gdzie siedzibę mają organizacje pozarządowe, z możliwością korzystania ze wsparcia prawnego i pomocy księgowej.

➤ **organizowanie działań zapewniających rodzinom możliwość spędzania czasu wolnego**

• Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji realizował:

- Dzień Dziecka na Sportowo we współpracy z Towarzystwem Krzewienia Kultury Fizycznej i Ligą Kobiet Polskich – gry, zabawy zręcznościowe, występy muzyczne, pokazy taneczne, konkursy z nagrodami,

- Turniej drużyn podwórkowych w piłce nożnej w ramach projektu „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach” rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej” – rozgrywki piłkarskie, gry zręcznościowe i zabawy z młodzieżą szkolną, rozdawnictwo ulotek dotyczących zapobiegania uzależnieniom i wychowania w duchu sportu,

- Letnią Szkołę Nauki Pływania, w formie nieodpłatnej nauki pływania na odkrytym basenie, realizowaną przez wykwalifikowaną kadrę ratowniczą,

- Szkółkę Pływacką realizowaną na basenie krytym przez cały rok,

- Bezpieczeństwo na wodą, w formie cyklu relacji telewizyjnych realizowanych na obiektach OSiR w zakresie bezpieczeństwa nad wodą z elementami ratownictwa i pierwszej pomocy przedlekarskiej,

- Lato z OSiR-em, w formie Otwartego Turnieju Piłki Plażowej i Letniej Szkołki Tenisowej,

- zawody snowboardowe na przygotowanym i dośnieżonym stoku,

- Turniej w kategoriach rowerów BMX oraz MTB na przygotowanych tzw. „Hopach” ziemnych,

- Wakacje z OSiR-em na Skateparku, w formie organizowanych trzy razy w tygodniu zajęć szkoleniowo-sportowo-rekreacyjnych,

- Złot Caravaningu połączony z nauką pływania z elementami ratownictwa dla dzieci i młodzieży,

- Ferie z OSiR-em, w formie zimowej szkoły jazdy na lodzie prowadzonej na obiekcie lodowiska krytego,

- Sportową Kolędę z OSiR-em, w formie pokazu łyżwiarskiego klubu sportowego, z nauką jazdy na łyżwach u wykwalifikowanego trenera, dyskoteki na lodzie, minitoru saneczkowego, ogniska i grilla,

- promocyjne wejścia na basen kryty i otwarty dla rodzin – bilety rodzinne.

• Świdnicki Ośrodek Kultury realizował przedsięwzięcia kulturalne skierowane do młodzieży i dorosłych:

- Świdnicki Przegląd Zespołów Kolędniczych,

- Transformacje – Forum Teatrów Niezależnych,

- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski,

- Festiwal Piosenki „Rozdźwięki”,

- 6 koncertów,

- Festiwal Filmów Dokumentalnych „Okiem Młodych”,

- projekcja filmu świdniczanina Pawła Wysoczańskiego,

- „Fiesta z Jubilatem” – impreza plenerowa z udziałem zespołów tanecznych i muzycznych,

- 4 warsztaty fotograficzne prowadzone przez profesjonalistów „Young Profesjonal”,

- 3 wystawy fotograficzne,

- konkurs fotograficzny „Fotomaraton” i wystawa pokonkursowa,

- Dni Gór – spotkania z młodzieżą, prelekcje w szkołach ponadgimnazjalnych, projekcje filmów, rajd pieszy,

- 7 premierowych projekcji filmów,
- Festiwal Teatru Otwartego,
- cykl 4 spotkań w szkołach świdnickich „Edukacja Taneczna”, realizowanych przez Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krağ”,
- 4 spotkania promujące taniec, realizowane przez Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat”,
- 7 wystaw plastycznych,
- projekt „Rzeźnia poetycka” promujący lokalnych twórców i mieszkańców Świdnicy, w ramach:
  - o Modułu I – Świdnicka Środa Literacka,
  - o Modułu II – Salon poezji „...nie umiem pisać wiersza...”,
  - o Modułu III – Twórcze pisanie,
  - o Modułu IV – Nocne czytanie, prezentacja fascynacji literackich znanych świdniczan,
- ⇒ cykl 3 warsztatów prowadzonych przez aktorów i wykładowców uczelni artystycznych,
- ⇒ 7 prezentacji twórczych,
- ⇒ konkurs na dramat teatralny,
- ⇒ 4 spotkania ze znanymi aktorami,
- Legal Art – projekt „Bez lęku i agresji w świdnickich szkołach”, w ramach rządowego programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”, obejmujący:
  - o cykl warsztatów przygotowanych we współpracy ze specjalistami w ramach wybranych zagadnień z zakresu teatru, muzyki, tańca hip-hop oraz sztuk graficznych (graffiti),
  - o spektakl teatralny „Zagubiona – czyli 1 dzień z życia ucznia”,
  - o wernisaż prac graffiti i wykorzystanie ich w scenografii spektaklu,
  - o pokaz tańca hip-hop i włączenie go do spektaklu,
  - o wernisaż fotograficzny „Światło obrazu”,
- zajęcia pozaszkolne, w formie:
  - o 5 zespołów tanecznych,
  - o studia piosenki,
  - o 7 zespołów muzycznych,
  - o 2 zespołów teatralnych,
  - o klubu fotograficznego,
  - o grup świdnickich plastyków amatorów.

➤ **działania egzekwujące utrzymywanie porządku w miejscach publicznych**

Straż Miejska realizowała zadanie poprzez:

- ⇒ artykuły w lokalnej prasie i informacje na stronie internetowej dotyczące utrzymania porządku i czystości:
- cotygodniowe informacje z przebiegu służby,
- prezentacja sylwetek strażników pełniących funkcje rejonowych,
- zasady bezpiecznego używania materiałów pirotechnicznych w związku z okresem świąteczno-noworocznym,
- przyjmowanie zgłoszeń i obsługę zdarzeń dotyczących osób bezdomnych i innych zagrożonych działaniem niskich temperatur w okresie zimowym;
- ⇒ edukację publiczną w zakresie utrzymania czystości i przestrzegania zasad bezpieczeństwa, w formie:
  - udziału w przygotowaniu i prowadzeniu konkursów dla dzieci szkół podstawowych i gimnazjów, w tym: „Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego”, „Bezpieczna Przyszłość”,
  - pogadank z uczniami szkół podstawowych i gimnazjów na tematy dotyczące bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- ⇒ podejmowanie czynności służbowych wobec osób naruszających zasady przestrzegania czystości i porządku na terenie Miasta, w ramach których:

- wylegitymowano 15 osób,
- przeprowadzono 395 czynności kontrolnych,
- wydano 169 pouczeń,
- ukarano 50 mandatami karnymi kredytowymi.

III. PODSUMOWANIE

Świdnica posiada duży potencjał podmiotów życia społecznego zaangażowanych w realizację Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Miasto Świdnica na lata 2011-2018, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby, możliwości materialne oraz personalne niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych.

Analiza materiałów przekazanych do sporządzenia sprawozdania przez podmioty uczestniczące w realizacji zadań pozwala na stwierdzenie, że rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Miasto Świdnica nie koncentruje się wyłącznie na udzielaniu wsparcia materialnego mieszkańcom wymagającym pomocy. Realizowany jest interdyscyplinarny model podejścia do problemów i włączenie w ich rozwiązywanie podmiotów realizujących zadania w różnych obszarach życia, tworzący system wsparcia, szczególnie psychologicznego, prawnego, poprzez świadczenie profesjonalnej terapii oraz inne działania wspierające rodziny. Proponowane w 2011 r. działania służyły też zapewnieniu mieszkańcom warunków aktywnego udziału rodzin w życiu społeczności lokalnej i wzmacnianiu więzi rodzinnych.

Osiągnięciu w 2012 r. celów przewidzianych w Strategii służyć będzie kontynuowanie zadań dotychczas realizowanych oraz proponowanie nowych przedsięwzięć, dostosowanych do potrzeb i oczekiwań mieszkańców oraz pojawiających się nowych regulacji prawnych.